
Pokyny pre autorov príspevkov – Vlastivedný zborník Považia

1. Charakter predkladaných prác

- Príspevky sú uverejňované v slovenskom jazyku.
- Príspevky musia mať charakter odbornej štúdie, pričom sa vyžaduje úroveň a originalita predkladanej práce.
- Príspevky z vedných odborov musia byť výstupom z vlastného výskumu.
- Rukopisy sú posudzované redakčnou radou Vlastivedného zborníka Považia, ktorá je oprávnená príspevky nespĺňajúce dané kritériá vrátiť autorovi na prepracovanie/doplnenie, prípadne rozhodnúť o jeho nepublikovaní.
- Autor si môže sám navrhnúť recenzenta svojho príspevku, prípadne dodať príspevok zrecenzovaný. Inak alebo v prípade pochybností o kvalite určuje recenzentov redakčná rada.

2. Štruktúra práce

- Každý dodaný text musí obsahovať:
  - a) názov príspevku,
  - b) meno autora,
  - c) abstrakt a kľúčové slová v slovenskom a anglickom jazyku,
  - d) vlastný text; text musí byť rozčlenený na úvod, jadro a záver. Jadro textu môže byť ďalej členené podľa kritérií jednotlivých vedných odborov (prírodné vedy – materiál a metódy, výsledky, diskusia). V prípade, že je vlastný text členený s použitím podnadpisov, tieto sa oddelia jedným prázdny riadkom a podnadpis sa uvedie tučným písmom.
  - e) Resumé v slovenskom alebo v slovenskom a anglickom jazyku – maximálne 1800 znakov (nie je povinné),
  - f) zdroje (rozčleniť na archívne pramene, literatúru, elektronické zdroje, ostatné pramene),
  - g) zoznam skratiek a značiek (nie je povinné),
  - h) poďakovanie (nie je povinné),
  - i) kontakt autora – názov a adresa inštitúcie, ktorú zastupuje, e-mailová adresa,
  - j) meno recenzenta,

k) prílohy (nie sú povinné). Môže ísť o tabuľky, grafy, obrázky a pod.

3. Základné formálne kritériá prác

- Predkladané rukopisy by nemali presiahnuť rozsah 20 normostrán (1 normostrana = 1800 znakov vrátane medzier).
- Texty sa prijímajú v textovom editore MS Word, normovaný rukopis by mal byť písaný fontom Times New Roman.
- Nie je prípustné mechanicky deliť slová. Zakázané je odrážať prvý riadok odseku medzerníkom alebo tabulátorom.

4. Grafy, obrázky a tabuľky

- Grafy a obrázky nesmú byť vkladané do textu, ale dodané samostatne, výnimkou sú tabuľky zhotovené v MS Word priamo v texte.
- Prípustné je dodať obrázky v súboroch jpg v kvalitnom rozlíšení aspoň 300 dpi. Grafy a tabuľky možno dodať v súbore MS Excel.
- Obrázky, grafy a tabuľky musia byť riadne označené (napr. obr. 1; tab. 1 atď.) Ak sa autor na príslušný obrázok, graf alebo tabuľku odvoláva v texte, je potrebné použiť toto označenie.
- Súbory s obrázkami, grafmi, príp. tabuľkami, je potrebné v názve súboru riadne označiť (podľa vyššie uvedeného príkladu) tak, aby nemohlo dôjsť k ich zámene.
- Texty k obrázkom, názvy grafov a tabuliek (ak sú samostatné súbory), je prípustné pripojiť v závere rukopisu a rovnako ich treba riadne označiť (podľa vyššie uvedeného príkladu) tak, aby nemohlo dôjsť k ich zámene.
- Ak si autor želá uviesť niektorý obrázok, graf alebo tabuľku na konkrétnom mieste v rámci textu, môže túto požiadavku zdôrazniť farebne odlišeným textom (napr. červeným písmom uviesť: sem vložiť obr. 1).
- Popis obrázku má byť stručný. Okrem základného textu môže byť doplnený aj o ďalšie informácie ako meno autora fotografie, či dátum vzniku snímky, ak to autor rukopisu považuje za potrebné (dodržanie autorských práv a pod.). Ak je použitý obrázok reprodukován z iného diela, označí sa ako *reprofoto*. V prípade, že autor získal obrázok z internetu, doplní túto informáciu do textu ilustrácie v znení *dostupné online* a v zozname zdrojov uvedie webovú adresu z ktorej obrázok získal. Za textom k obrázku sa nepíše bodka, ak text nie je tvorený vetou so slovesom, prípadne viacerými vetami. Príklady:

Zdobenie kraslíc technikou šitej čipky. Foto Anna Kucharčíková

Hrad Strečno okolo roku 1820. Ilustrácia pochádza z 2. vydania Malebnej cesty dolu Váhom (1844), ktorá vznikla na základe maľby J. Fischera (reprofoto).

Obr. 1. Dievčatá pri hre s loptou, okolie Žiliny (1943)

- Za vysporiadanie autorských práv k použitým obrázkom zodpovedá autor príspevku.

5. Redakčná rada Vlastivedného zborníka Považia žiada autorov príspevkov o dôkladné dodržiavanie formálnych pravidiel slovenského pravopisu, a to predovšetkým:

- dôsledné rozlišovanie spojovníka (-) a pomlčky (–). Spojovník sa používa napríklad pri uvádzaní miest-mestských častí, miest-lokalít (*Žilina-Závodie, Divinka-Veľký vrch*), prípadne

spojených slov (*stavebno-historický, orechovo-makový*). Pomlčka (s medzerami pred a za) sa používa najmä pri vyjadrení rozsahu, prípadne počtu (1939 – 1945, 100 – 150 kusov), teda predovšetkým všade tam, kde je možné pomlčku nahradiť slovom až;

- správne písanie merných jednotiek s medzerou za číselnou hodnotou (15 kg, 3,4 %, 20 °C);
- správne písanie zátvoriek (okružle s medzerou pred úvodnou a za uzatvárajúcou zátvorkou) a interpunkčných znamienok (medzery za čiarkami, bodkami, bodkočiarkami, výkričníkmi, otáznikmi atď.), pravidlá slovenského pravopisu tiež neumožňujú uvádzať dva údaje v samostatných zátvorkách za sebou: (15 kg) (pozri zdroje). V takomto prípade, je potrebné zápis upraviť inak, napríklad (15 kg; pozri zdroje);
- vyhýbanie sa používaniu skratiek (*napr., stor., t. j., resp., L. Mikuláš*), vhodnejšie je používať neskracované výrazy (*napríklad, storočie, to je, prípadne*). Skratku *cca* je vhodné nahradiť iným slovom (*asi, približne*) Skratky *atď.* a *pod.* sú akceptované;
- rozlišovanie základných a radových čísloviek (správne: *do veku 5 rokov*, nesprávne: *do veku 5. rokov*; správne: *trojmesačné dieťa, 3-mesačné dieťa*, nesprávne: *3. mesačné dieťa, 3 mesačné dieťa*; správne: *v 50. rokoch, v päťdesiatych rokoch*, nesprávne: *v 50-rokoch, v 50-tych rokoch*); číslovky *prvýkrát* alebo *päťkrát* sa píše spolu, *prvý raz* alebo *päť ráz* oddelene, možný je aj zápis číslicou *5-krát*. Pri uvádzaní počtov je vhodné číslovky do desať rozpisovať slovom, nad desať písať číslom (*jedna stolička, desať stoličiek, 11 kusov, 350 kusov*);
- klásť dôraz na používanie spisovných slov (správne: *ide o*, nesprávne: *jedná sa o*; správne: *vzhľadom na*, nesprávne: *vzhľadom k*; správne: *plocha s rozmermi*, nesprávne: *plocha o rozmeroch*, atď.);
- vymenúvať osoby alebo položky v abecednom poradí (nie náhodne), pokiaľ nie je autorom stanovené iné kritérium poradia;
- ak autor uvádza meno akejkoľvek osoby s akademickými titulmi v texte viac ako jedenkrát, titul uvedie iba pri prvej zmienke konkrétneho mena. To isté platí pri písaní skratiek inštitúcií. Názov inštitúcie sa prvý raz uvedie v plnom znení, druhý a každý ďalší raz sa môže používať v skratke (*napr. prvý raz píšeme Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len MK SR)*, každý ďalší raz sa použije skratka *MK SR*).
- klásť dôraz na správny font písma. Napríklad latinské termíny, prípadne slová uvádzané v inom než slovenskom jazyku sa píše kurzívou, avšak v prípade vymenovávania viacerých názvov uvádzaných kurzívou čiarky medzi nimi treba písať obyčajne, nie kurzívou (*Carexflava, Orchispalens*);
- nezdujovať (či dokonca nestrojovať) medzery medzi slovami. Dvojité medzery je možné nájsť vyhľadávačom, ktorý sa spustí po stlačení kláves Ctrl+F.
- V prípade, že autor v rukopise použije priamy citát z rozhovoru alebo diela iného autora, uvedie ho kurzívou s úvodzovkami písanými obyčajne (nie kurzívou) na začiatku a na konci citátu. Napríklad: Dobroslava Menclová uvádza, že: „*súčasne s opevnením Turzovci veľmi podstatne prestavali aj starý hrad.*“
- Ak autor v príspevku spomína dielo iného autora, prípadne názov expozície, výstavy alebo akéhokoľvek podujatia, uvedie ho v texte v pôvodnom znení a kurzívou. Napríklad: Dňa 9. septembra 2018 počas akcie *Dny evropského dedičtví* bola na hrade Hukvaldy pokrstená nová monografia, ktorá nesie názov *Hukvaldy a Budatín. Příběhy z hradů a podhradí moravsko-slovenského pomezí.*

6. Písanie zdrojov

- Vo *vlastnom texte* práce sa používajú odkazy na zdroje podľa pravidiel pre príslušné vedné odbory.
- V časti *Zdroje* jednotlivé citované diela je potrebné zoradiť abecedne, podľa priezvisk autorov. V prípade viacerých diel jedného autora sa zoradia podľa roku vydania. Z dôvodu rôznorodosti príspevkov sú citačné normy rozdielne pre prírodné vedy, spoločenské vedy a archeológiu. Redakčná rada žiada autorov príspevkov, aby dôsledne dodržiavali príslušné citačné normy, čím výrazne uľahčia redakčné práce a urýchlia vydanie zborníka.

6a. Špecifiká citovania pre prírodné vedy

- Vo *vlastnom texte* práce sa odkaz na zdroj uvádza formou zátvorky s uvedením mena autora a roku vydania diela, príp. poradovým číslom diela, ak ich v danom roku vyšlo viac. Napríklad: (URBANOVÁ, 1976a). Ak ide o použitie zdroja vo vete, možno do zátvorky uviesť len rok, napríklad: Heráň (1974a) skonštatoval, že...

Práce v časopisoch

Kacerová, V. 2004. Medveďa zabil igelit. Chránené územia Slovenska, 49, pp. 18 – 20.

Práce v zborníkoch

Stanko, M. & Mošanský, L. 1995. Významnosť agátových porastov nížinnej krajiny na príklade osídlenia drobnými cicavcami Východoslovenskej nížiny. Pp. 93 – 98. In: Urban, P. (ed.): Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku. Banská Bystrica, 112 pp.

Samostatné knižné publikácie

Feriancová-Masárová, Z. & Hanák, V. 1965. Stavovce Slovenska IV. Cicavce. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 331 pp.

Nepublikované práce

Stanová, V. 1991. Lesné spoločenstvá alúvia rieky Rudavy. Diplomová práca, msc., depon. In: Prír. Príf UK, Bratislava.

Práce z internetu

Stloukal, E. 2001. Databanka fauny Slovenska. <http://www.uniba.sk/> (15. december 2001).

6b. Špecifiká citovania pre spoločenské vedy

- Vo *vlastnom texte* práce sa používajú odkazy na zdroje formou poznámok. Povinnosťou je použiť funkciu poznámka pod čiarou. Ak sa vybrané dielo cituje prvýkrát, uvedie sa úplná citácia. Pre každé ďalšie použitie diela je možné použiť opakovanú citáciu, a to aj v prípade, že ide len o použitie inej strany v diele. Uvedie sa len konkrétna citovaná strana alebo rozsah citovaných strán.

- typy citácií:

Práce v časopisoch

HATALOVÁ, M.: Pohľadnice vo fonde knižnice. In *Knižnica*, 2001, č. 5, s. 236.

MORAVČÍK, J.: Nové archeologické objavy v Žiline (II.). In *Žilinský večerník*, roč. 10, č. 39, 24. 9. 2007, s. 10.

Práce v zborníkoch

ILEČKOVÁ, S.: Z histórie umeleckých pohľadníc na Slovensku. Tlačené pohľadnice.

In *Galéria 2003. Ročenka Slovenskej národnej galérie*. Bratislava: Slovenská národná galéria, 2003, s. 144 – 158.

MORAVČÍK, J.: Opevnenia severozápadného Slovenska. In *Vlastivedný zborník Považia XXI*. Žilina: Považské múzeum, 2002, s. 7.

Práce v knižných publikáciách

BURAN, D.: Franz Storno a reštaurovanie stredovekých nástenných malieb. In Buran, D. (ed.): *Reštaurátor Franz Storno*. Bratislava: SNG, 2008.

Samostatné knižné publikácie

ABELOVSKÝ, J. – BAJCUROVÁ, K.: *Výtvarná moderna Slovenska*. Bratislava: Vydavateľstvo Peter Popelka a Slovart, 1997, s. 378.

Nepublikované práce

KRAUSOVÁ, P.: *Drotárstvo a motív drotára v krásnej literatúre a v ilustráciách*. Bakalárska diplomová práca. Ústav hudobnej vedy. Brno: Filozofická fakulta Masarykovej univerzity, 2009.

Práce z internetu

SOBOLOVÁ, B.: *Fenomén drotárstva v dielach slovenských a českých autorov*. [Online]. [Cit. 19. apríla 2009]. Dostupné na:

<www.snk.sk/swift_data/source/NBU/Zborniky/BZ_2006_2007/Kolokvium_2007_Straznica/Sobolova_Bozena_S.doc>.

Pramene – archívne dokumenty

Štátny archív v Bytči, pobočka Žilina (ďalej ŠAP Žilina), fond (ďalej f.) Magistrát mesta Žilina (ďalej MMŽ), inventárne číslo (ďalej inv. č.) 1250/1609, škatuľa (ďalej šk.) 15. *Záznam o požiari Žiliny v roku 1848*.

Opakované citácie:

HATALOVÁ, Pohľadnice vo fonde knižnice, s. 236.

MORAVČÍK, Nové archeologické objavy...

ABELOVSKÝ – BAJCUROVÁ, *Výtvarná moderna Slovenska*, s. 425.

ŠAP Žilina, f. MMŽ, inv. č. 1250/1609, šk. 15.

Prosíme nepoužívať funkcie ref. a tamže.

Špecifiká citovania pre archeológiu

- Vo vlastnom texte práce sa používajú odkazy na zdroje formou poznámok. Povinnosťou je použiť funkciu poznámka pod čiarou. Ak sa vybrané dielo cituje prvýkrát, uvedie sa úplná citácia. Pre každé ďalšie použitie diela je možné použiť opakovanú citáciu, a to aj v prípade, že ide len o použitie inej strany v diele. Uvedie sa len priezvisko autora, rok vydania diela a konkrétna citovaná strana alebo rozsah citovaných strán.

Prvé citovanie:

Petrovský-Šichman, A.: *Severozápadné Slovensko v dobe laténskej a rímskej*. Vlastivedný zborník Považia 7, 1965, 53 – 62.

Opakované citovanie:

Petrovský-Šichman, 1965, 78.

Práce v časopisoch

Kuzma, I.: *Pohrebisko z obdobia avarského kaganátu a objekty badenskej kultúry v Mužli-Jurskom Chlme*. AVANS 1995, 1997, 117 – 119.

Stehlíková, M.: *Záchrany Pongráczovského hradu sa ujali dobrovoľníci*. Žilinský Večerník 28/17, 23. 4. 2019, 6.

Práce v zborníkoch

Petrovský-Šichman, A.: *Severozápadné Slovensko v dobe laténskej a rímskej*. Vlastivedný zborník Považia 7, 1965, 53 – 129.

Práce v knižných publikáciách

Pieta, K./RuttKay, A.: *Bojná – mocenské a christianizačné centrum Nitrianskeho kniežatstva*. Predbežná správa. In: K. Pieta/A. RuttKay/M. RuttKay (ed.): *Bojná*. Hospodárske a politické centrum Nitrianskeho kniežatstva. Nitra 2006, 21 – 70.

Samostatné knižné publikácie

Marosi, A./Fettich, N.: *Dunapenteleiavarsírleletek. Trouvaillesavares de Dunapentele*. Archaeologia Hungarica 18. Budapest 1936.

Mencl, V.: *Stredoveká architektúra na Slovensku*. Praha – Prešov 1937.

Nepublikované práce

Fottová 2019 – E. Fottová: *Typologicko-chronologický vývoj keramiky 8. – 12. storočia v oblasti Nitra*. Dizertačná práca AÚ SAV. Nitra 2019. Nepublikované.

Práce z internetu

Březinová, G.: *Nitra-Mostná ulica, parcela č. 327/2. Výber z terénnych výskumov za rok 2008*. Dostupné na: http://www.archeol.sav.sk/docs_vyskumy2008/vyskum_Brezinova_Mostna%20327-2.pdf

Aktualizované: 15. 11. 2021.